อบต.ท่าสะบ้า
เลขที่รับ 2605
วันที่ 15 พ.ย. 2565
เวลา 18.19

ที่ ตง ๐๐๒๓.๑๓/๒๗๓๙

ที่ว่าการอำเภอวังวิเศษ
ถนนเพชรเกษม ตง ๙๒๒๒๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลวังวิเศษ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตง ๐๐๒๓.๔/ว ๕๗๔๘ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ด้วยอำเภอวังวิเศษได้รับแจ้งจากจังหวัดตรังว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อหารือจากคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ กรณีการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล รายละเอียดดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ (www.esaraban.com)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวธนิกานต์ หยังสู)
ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ) รักษาราชการแทน
นายอำเภอวังวิเศษ

เรียน นายอำเภอวังวิเศษ
- เพื่อโปรดทราบ/พิจารณา
- ๐.ลว. ๑๗ เม.ย. ๖๕ เสนอ ผอ.กองส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เพื่อทราบ

(นางธนัตถ์นินทร์ ศรีขาว)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

- เห็นควรแจ้งให้ อปท. ทราบ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๒๙-๖๐๔๕

- ทราบ

(นายบุญดี จีนฉิ้ม)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะบ้า

๑๗ พ.ย. ๖๕
20/พ.ย./65

ที่ ตง ๐๐๒๓.๔/๖ ๕๗๔๕

ศาลากลางจังหวัดตรัง
ถนนพัทลุง ตง ๙๒๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง นายกเทศมนตรีนครตรัง และนายกเทศมนตรีเมืองกันตัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๓๔๓๙ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดตรังได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อหารือจากคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ กรณีการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอแจ้งให้เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายขจรศักดิ์ เจริญโสภา)
ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐๗๕-๒๑๘-๒๑๑ ต่อ ๔
ผู้ประสานงาน : สุวรรณี ๐๘๖ ๒๗๘๒๔๕๘

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๓๕๑๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดปราจีนบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อหารือจากคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ กรณีการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแล้วเห็นว่า แนวทางปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอส่งความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๒๕๒
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 18553
วันที่ - 9 เม.ย. 2564
เวลา.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย สป. กลุ่มงานร่างกฎหมาย โทร. ๐-๒๒๒๒-๒๘๔๙

ที่ มท ๐๒๐๘.๕/๗๓ **วันที่** ๘ เมษายน ๒๕๖๔

กองกฎหมาย...องถิ่น
เลขรับ 1054
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๔
เวลา 10.30 น.

เรื่อง แจ้งผลการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอข้อหารือการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นข้อหารือดังกล่าวแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๔ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมมีมติให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ที่แนบมาพร้อมนี้ หรือสามารถสืบค้นได้ที่เว็บไซต์ของสำนักกฎหมาย สป. www.law.moi.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายยงยุทธ ชื้นประเสริฐ)
กรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของ มท.

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล 10
เลขรับ ๒๕๗
วันที่ ๒๖ เม.ย ๒๕๖๔
เวลา.....น.

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๔
วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย ชั้น ๖ อาคารดำรงราชานุสรณ์ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายไตรภพ	วงศ์ไตรรัตน์	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย			
๒. นายสวัสดิ์	ส่งสัมพันธ์	กรรมการ	
๓. นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ	
๔. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ	
๕. ศ. (พิเศษ) กมลชัย	รัตนสกาววงศ์	กรรมการ	
๖. ศ. (พิเศษ) ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ	
๗. นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	กรรมการ	
๘. นายพินัย	อนันตพงศ์	กรรมการ	
๙. นางสาววัณณนา	บุนนาค	กรรมการ	
๑๐. นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ	
๑๑. นายเสนีย์	ส้มเขียวหวาน	กรรมการ	
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.			
๑๒. นายยงยุทธ	ชื้นประเสริฐ	กรรมการและเลขานุการ	
นิติกรชำนาญการพิเศษ	สำนักกฎหมาย สป.		
๑๓. นางสาวนริศรา	รุ่งประชาเดช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	
นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.		
๑๔. นางสาวฐิตาพร	อุทก	ผู้ช่วยเลขานุการ	
นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.		

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายชยาวุธ	จันทร	ติดราชการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านความมั่นคงภายใน		
๒. ศ. (พิเศษ) วรรณชัย	บุญบำรุง	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวพรชนก	กฤดาธิการ	นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป
๒. นายศฤงคาร	เสน่หา	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายสัญจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
๒. นางสาวปวีย์ธิดา	ธารเนตร	นิติกรปฏิบัติการ

ผู้แทนจังหวัดปราจีนบุรี

๑.	นายวิชิต	ไชยเดช	นิติกรชำนาญการ
๒.	นายอังกฤษ	ศรีชนะวัฒน์	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปฏิบัติการ

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ น.

เนื่องจากนายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจ ด้านกิจการความมั่นคงภายใน ประธานกรรมการ ติดราชการ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้นายไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป. กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจาณา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอข้อหารือการจ่ายค่าตอบแทนสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดปราจีนบุรีได้ขอหารือเกี่ยวกับกรณีที่ศาลอาญาได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๐๕/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๕๔๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ พิพากษาว่า นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช (สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี) มีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๘ ทวิ วรรคหนึ่ง, มาตรา ๗๒ ทวิ วรรคสอง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๗๑ เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีโทษหนักสุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ลงโทษจำคุก ๖ เดือน และศาลอาญาได้มีหมายปล่อยเลขที่ ท ๕๙๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ให้ปล่อยตัว นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช เนื่องจากศาลเห็นว่า นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ได้ถูกควบคุมตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงขังมาพอแก่โทษจำคุกในคดีนี้แล้ว (ถูกขังระหว่างพิจารณาตามหมายศาลอาญาที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖) และจังหวัดปราจีนบุรีมีความเห็นว่า กรณีต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล ตามมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ อันจะเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลง ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑ (๖) นั้น ต้องได้ข้อเท็จจริงว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องคำพิพากษาให้จำคุกและผู้นั้นถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลอาญามีคำพิพากษาลงโทษจำคุกนายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช เป็นเวลา ๖ เดือน ถือได้ว่า นายเต็มพงษ์

ฤทธิ์เดช ต้องคำพิพากษาให้จำคุกแล้ว และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๒) ได้กำหนดคำนิยามไว้ว่า "คุมขัง" หมายความว่า คุมตัว ควบคุม ขัง กักขังหรือจำคุก ดังนั้น การที่ นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ถูกขังระหว่างพิจารณาตามหมายศาลอาญา ที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงแม้ว่าได้ถูกปล่อยตัวไปในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันที่ศาลมีคำพิพากษาดังกล่าว ก็ถือได้ว่าถูกคุมขังโดยหมายของศาลแล้ว กรณีจึงต้องด้วย มาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดปราจีนบุรีถูกต้องหรือไม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙ วรรคสอง บัญญัติให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และมาตรา ๑๑ (๖) บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๙ วรรคสอง และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔๕ บัญญัติว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กล่าวคือ ตาม (๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตามมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ เนื่องจากต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาลนั้น จะต้องปรากฏว่า ศาลได้มีคำพิพากษาให้จำคุกบุคคลใดและศาลได้ออกหมายจำคุกบุคคลนั้นไว้ ตามมาตรา ๗๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และได้นำตัวบุคคลนั้นไปคุมขังไว้ตามหมายของศาลดังกล่าว ซึ่งข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดปราจีนบุรีหารือมาปรากฏว่า ศาลอาญาได้มีหมายขัง นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ในระหว่างไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาไว้ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ตามหมายศาลอาญาที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ศาลอาญาจึงได้มีคำพิพากษาในคดีนี้ ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๐๕/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๕๔๕/๒๕๕๗ ให้ลงโทษจำคุก นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช มีกำหนด ๖ เดือน แต่ศาลเห็นว่า นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ได้ถูกควบคุมไว้ตามหมายศาลอาญาที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงขังมาพอแก่โทษจำคุกในคดีนี้แล้ว จึงได้มีหมายปล่อย เลขที่ ท ๕๙๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ดังนั้น เมื่อศาลอาญาได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุก นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช แต่มิได้ออกหมายจำคุกและนำตัวนายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ไปคุมขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลดังกล่าว กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่า นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ อันมีผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๙ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อเท็จจริง

จังหวัดปราจีนบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินโดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดปราจีนบุรี ได้ตรวจสอบรายงานการเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ และมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีรายนายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ว่าที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็น

ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นข้างต้น โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒ "โทษจำคุกให้เริ่มแต่วันที่มีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา เว้นแต่คำพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น" เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า จำเลยถูกคุมขังโดยหมายศาลระหว่างพิจารณาก่อนที่ศาลจะพิพากษาในคดีนี้ ดังนั้น การที่ศาลพิพากษาโทษจำคุก ๖ เดือน และจำเลยถูกคุมขังโดยศาลระหว่างพิจารณาในคดีเดียวกัน วันถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษานั้น สามารถนำมาหักออกจากระยะเวลาจำคุกได้

อีกทั้ง เมื่อนายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ได้ถูกจับกุม ซึ่งในระหว่างนั้นได้ยื่นใบลาในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี โดยประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีได้อนุมัติการลาดังกล่าวด้วย โดยจังหวัดปราจีนบุรีได้พิจารณาในประเด็นนี้แล้วเห็นว่า การที่นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ถูกจับกุมนั้นย่อมไม่สามารถเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีได้อยู่แล้ว ประกอบกับได้ขออนุญาตลา และประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีได้อนุมัติให้ลาแล้ว จึงถือไม่ได้ว่านายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่๔) พ.ศ. ๒๕๕๒

ผู้ว่าราชการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดปราจีนบุรี มีข้อเสนอแนะให้หารือเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จังหวัดปราจีนบุรีจึงขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หารือปัญหาข้อกฎหมายในกรณีดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยต่อไป

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔๕ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๑) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๔)

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล

ฯลฯ

๒. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๙ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว จะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการหรือที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๑๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๔) ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๕) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นจะกระทำ

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ วรรคสอง

ฯลฯ

๓. ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๒ โทษจำคุก ให้เริ่มแต่วันมีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา เว้นแต่คำพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

๔. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๗๑ เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาแล้ว ในระยะใดระหว่างสอบสวนไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ศาลจะออกหมายขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ก็ได้ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายขังคงใช้ได้อยู่จนกว่าศาลจะได้เพิกถอน โดยออกหมายปล่อยหรือออกหมายจำคุกแทน

ฯลฯ

มาตรา ๗๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๗๓ และ ๑๘๕ วรรค ๒ เมื่อผู้ใดต้องคำพิพากษาให้จำคุกหรือประหารชีวิตหรือจะต้องจำคุกแทนค่าปรับ ให้ศาลออกหมายจำคุกผู้นั้นไว้

มาตรา ๗๕ เมื่อผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุกถูกจำครบกำหนดแล้ว หรือได้รับพระราชทานอภัยโทษให้ปล่อย หรือมีคำวินิจฉัยให้ปล่อยตัวไปโดยมีเงื่อนไข หรือมีกฎหมายยกเว้นโทษหรือโทษจำคุกนั้นหมดไปโดยเหตุอื่น ให้ศาลออกหมายปล่อยผู้นั้นไป

สำนักกฎหมาย สป. เห็นว่ามีประเด็นที่จะต้องพิจารณา ดังนี้

๑ นายเต็มพงษ์ฯ มีตำแหน่งเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ได้ถูกศาลมีคำพิพากษาในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ว่ามีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือน ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลอาญาได้มีหมายขังนายเต็มพงษ์ฯ ในระหว่างพิจารณาไว้ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ ตามหมายอาญาที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยภายหลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาดังกล่าว ศาลเห็นว่านายเต็มพงษ์ฯ ได้ถูกควบคุมตัวมาตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงขังมาพอแก่โทษจำคุกในคดีนี้แล้ว ศาลจึงได้มีหมายปล่อยเลขที่ ท ๕๙๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่ศาลได้มีคำพิพากษา นั้น กรณีดังกล่าวเป็นเหตุให้สมาชิกภาพ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของนายเต็มพงษ์ฯ สิ้นสุดลง หรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา ๑๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ กำหนดว่าสมาชิกภาพของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นฯ มาตรา ๔๕ (๔) กำหนดว่า “บุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง” เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลอาญาได้มีหมายขังนายเต็มพงษ์ฯ ในระหว่างพิจารณาไว้ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ ตามหมาย

อาญาที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ตลอดมาจนถึงวันที่ศาลอาญาได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ อ.๙๐๕/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๕๔๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ว่า นายเต็มพงษ์ฯ มีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯลงโทษจำคุก ๖ เดือน และในวันเดียวกันกับที่มีคำพิพากษานั้นศาลได้มีหมายปล่อยเลขที่ ท ๕๙๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ปล่อยตัวนายเต็มพงษ์ฯ เนื่องจากถูกควบคุมตัวมาตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงขังมาพอแก่โทษจำคุกในคดีนี้แล้ว การปล่อยตัวนายเต็มพงษ์ฯ เนื่องจากตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๒) ได้กำหนดนิยามไว้ว่า "คุมขัง" หมายความว่า คุมตัว ควบคุม ขังกักขัง หรือจำคุก กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการคุมขังตามหมายของศาล และมาตรา ๒๒ กำหนดว่า "โทษจำคุกให้เริ่มแต่วันที่มีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา เว้นแต่คำพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น" ดังนั้น กรณีนายเต็มพงษ์ฯ จึงต้องถือว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล ซึ่งเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สิ้นสุดลง เนื่องจากเป็นครบองค์ประกอบเนื่องจากขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ มาตรา ๙ วรรคสอง, มาตรา ๑๑ (๖) ประกอบมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นฯ

๒. กรณีการจ่ายค่าตอบแทน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นั้น เห็นว่ากรณีนี้เป็นประเด็นสืบเนื่องจากกรณีได้ให้ความเห็นไว้ตาม ๑ แล้วว่านายเต็มพงษ์ฯ สมาชิกภาพของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สิ้นสุดลง นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาซึ่งเรื่องนี้ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้มีความเห็นตามเรื่องเสร็จที่ ๑๐๐๗/๒๕๕๙ เรื่อง การเรียกเงินค่าตอบแทนผู้ใหญ่บ้านคืนภายหลังพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม สรุปความได้ว่านาย ส. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และประมวลกฎหมายที่ดิน ในความผิดฐานบุกรุกที่สาธารณประโยชน์อันเป็นลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนาย ส. จึงต้องพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดตามมาตรา ๑๔ (๒) แห่ง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบกับมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.๒๕๔๒ และการออกคำสั่งของนายอำเภอท่าฉาง ที่ให้นาย ส. พ้นจากตำแหน่งเป็นเพียงการประกาศให้ทราบถึงสถานะของนาย ส. ว่าพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแล้วเท่านั้น ดังนั้น เมื่อได้ข้อเท็จจริงว่านายเต็มพงษ์ฯได้สิ้นสุดสมาชิกภาพสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี โดยผลของกฎหมายนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ และไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนจากทางราชการอีกนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นว่าเรื่องดังกล่าวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกัน และเพื่อให้การพิจารณาได้ข้อยุติ จึงเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ พิจารณาให้ความเห็น ดังนั้น จึงเห็นควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯพิจารณาให้ความเห็นต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้รับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนจังหวัดปราจีนบุรีแล้วมีความเห็นว่าตามที่ศาลอาญาได้มีคำพิพากษา ว่า นายเต็มพงษ์ ฤทธิ์เดช มีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยสั่งลงโทษจำคุกเป็นเวลา ๖ เดือน และศาลก็ได้มีหมายปล่อยตัวเลขที่ ท ๕๘๔/๒๕๕๗ ในวันเดียวกัน เนื่องจากศาลเห็นว่า นายเต็มพงษ์ฯ ได้ถูกคุมขังระหว่างพิจารณาตามหมายศาลอาญาที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงขังมาพอแก่โทษจำคุกในคดีนี้แล้ว นั้น เป็นวิธีการของศาลในการนำจำนวนวันที่ถูกกักขังมาหักกับโทษจำคุกตามคำพิพากษา

ซึ่งตามมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดว่า บุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และมาตรา ๑๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ กำหนดว่า สมาชิกภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ดังนั้น เมื่อตามข้อเท็จจริงศาลอาญามีคำพิพากษาลงโทษจำคุก นายเต็มพงษ์ฯ เป็นเวลา ๖ เดือน และการที่นายเต็มพงษ์ฯ ถูกขังระหว่างพิจารณาตามหมายศาลอาญา ที่ ๙๘๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงแม้ว่าได้ถูกปล่อยตัวไปในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ จึงต้องถือว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล ซึ่งเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลง ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ประกอบมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นฯ

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๓๐ น.

(นางสาวฐิตาพร อุทก)
ผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จดรายงานการประชุม

(นายยงยุทธ ชื้นประเสริฐ)
กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

เรื่องเสร็จที่ ๑๐๐๗/๒๕๕๙

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การเรียกเงินค่าตอบแทนผู้ใหญ่บ้านคืนภายหลังพ้นจากตำแหน่ง
ด้วยเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สฎ ๐๐๑๘/๕๖๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือกรณีการเรียกเงินค่าตอบแทนผู้ใหญ่บ้านคืน สรุปความได้ว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายนายสมหมาย พรหมอุบล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลเสวียด อำเภอท่าฉาง กรณีเรื่องการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งศาลฎีกามีคำพิพากษาว่านายสมหมายฯ กระทำความผิดฐานเข้ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น ให้จำคุก ๓ เดือน และปรับ ๒,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนแล้วเสร็จและจังหวัดได้พิจารณาจากรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนวินัยแล้ว เห็นว่า นายสมหมาย พรหมอุบล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลเสวียด อำเภอท่าฉาง ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ โดยมีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ศาลจังหวัดไชยาได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกา คือ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔

เนื่องจากในช่วงการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านระหว่างวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดจนถึงวันที่อำเภอท่าฉางมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง กล่าวคือ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ นายสมหมายฯ ยังได้รับค่าตอบแทนอยู่ จึงเป็นประเด็นปัญหาว่า เงินค่าตอบแทนดังกล่าวจะต้องเรียกคืนหรือไม่ ประการใด

จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงขอหารือว่า กรณีของนายสมหมายฯ สามารถเรียกคืนเงินค่าตอบแทนที่ได้รับไปภายหลังจากวันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดอันเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านด้วยเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจนถึงวันที่อำเภอท่าฉางมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุดังกล่าวได้หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีผู้แทนจังหวัดสุราษฎร์ธานีและผู้แทนอำเภอท่าฉาง เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เมื่อนายสมหมาย พรหมอุบล ต้องคำพิพากษาศาลถึงที่สุดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และประมวลกฎหมายที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์อันเป็นลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นายสมหมายฯ จึงต้องพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดตามมาตรา ๑๔ (๒)* แห่งพระราชบัญญัติ

---

*มาตรา ๑๔ ผู้ใหญ่บ้านต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้
ฯลฯ ฯลฯ
(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้ลาอุปสมบทหรือบรรพชาตามประเพณี มิให้ถือว่ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๕)
ฯลฯ ฯลฯ

ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมาตรา ๑๒ (๑๑)[๒] แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และต่อมานายอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีคำสั่งอำเภอท่าฉาง ที่ ๒๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยให้นายสมหมายฯ พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุด การออกคำสั่งของนายอำเภอท่าฉางที่ให้นายสมหมายฯ พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้น เป็นเพียงการประกาศให้ทราบถึงสถานะของนายสมหมายฯ ว่าพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแล้วเท่านั้น ดังนั้น เมื่อนายสมหมายฯ พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว การที่นายสมหมายฯ ได้ปกปิดข้อความจริงโดยไม่แจ้งให้นายอำเภอท่าฉางทราบว่าตนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และประมวลกฎหมายที่ดิน อันเป็นลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน อีกทั้งยังคงปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านและได้รับเงินค่าตอบแทนเรื่อยมา กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตเพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์จากทางราชการ นายสมหมายฯ จึงไม่มีสถานะเป็นผู้ใหญ่บ้านตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดและไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนจากทางราชการอีก การที่นายสมหมายฯ ได้รับเงินค่าตอบแทนไปจากทางราชการภายหลังจากวันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดจนถึงวันที่อำเภอท่าฉางมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง จึงเป็นการได้รับเงินไปโดยปราศจากมูลอันจะอ้างตามกฎหมายได้ จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงต้องเรียกเงินค่าตอบแทนที่นายสมหมายฯ ได้รับไปในระหว่างเวลาดังกล่าวคืน

(นายดิสทัต โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๙

---

[๒] มาตรา ๑๒ ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยศุลกากร กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ในฐานความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ กฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง และกฎหมายว่าด้วยการพนัน ในฐานความผิดเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก

ฯลฯ